

WYKAZ STOSOWANYCH POJĘĆ INDEX OF TERMS

Aktywa funduszu - składki wpłacane do funduszu, nabyte za nie lub w związku z nimi prawa i pożytki z tych praw. [art. 6 ust. 1; 1]

Aktywa netto funduszu – wartość aktywów funduszu pomniejszona o jego zobowiązania. [art. 6 ust. 2; 1]

Centralny Rejestr Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych - rejestr członków otwartych funduszy prowadzony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. [art. 33 ust. 1 pkt 5; 2]

Członek funduszu - osoba fizyczna, która uzyskała członkostwo w funduszu zgodnie z przepisami ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. [art. 8 pkt 2; 1]

Depozytariusz – wybrany przez fundusz podmiot, któremu, na podstawie umowy powierza on przechowywanie swoich aktywów. Depozytariuszem po spełnieniu określonych warunków ustawy może być bank, który jest bankiem krajowym w rozumieniu ustawy - Prawo bankowe lub Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna. [art. 157 i 158; 1; 3]

Działalność akwizycyjna - wszelka działalność zarobkowa, mająca na celu skłonienie kogokolwiek, aby przystąpił do otwartego funduszu lub pozostawał członkiem tego funduszu. Działalność akwizycyjna obejmuje także zawieranie w imieniu otwartego funduszu umów, na których podstawie następuje uzyskanie członkostwa w tym funduszu, oraz pośredniczenie przy zawieraniu takich umów. Działalność akwizycyjną na rzecz otwartego funduszu mogą prowadzić otwarty fundusz lub na zlecenie tego funduszu wyłącznie następujące podmioty:

- banki krajowe w rozumieniu ustawy - Prawo bankowe;
- zakłady ubezpieczeń;
- domy maklerskie w rozumieniu ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi;
- agenci ubezpieczeniowi;
- podmioty prowadzące działalność brokerską w rozumieniu ustawy o działalności ubezpieczeniowej;
- państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej "Poczta Polska".

Czynności akwizycyjne mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru

Assets of the fund – member contributions paid into the fund, rights acquired in return for the contributions or in connection with them and proceeds of the said rights. [article 6 clause 1; 1]

Net assets of the fund – value of the fund assets reduced by the fund liabilities. [article 6 clause 2; 1]

Central Register of the Open Pension Funds Members – register of the open pension funds members maintained by the Social Insurance Institution. [article 33 clause 1 item 5; 2]

Member of the fund – a natural person who has obtained membership of the fund according to the provisions of the Act on Organization and Operation of Pension Funds. [article 8 item 2; 1]

Depository – entity chosen by the pension fund to have the custody of the fund assets, under a contract. Eligible to be a depository, upon satisfying requirements specified by the law, shall be a domestic bank as defined by the Banking Law, or the National Deposit for Securities. [article 157 and 158; 1; 3]

Acquisition activity – shall mean any profit-oriented activity pursued in order to induce a person to obtain or retain membership of the fund. Acquisition activity shall also include executing of contracts giving rise to membership of the fund on behalf of the open pension fund, and intermediation at the execution of the said contracts. Acquisition activities on behalf of an open pension fund may only be conducted by the open pension fund or, at the request of that fund, by the following entities:

- domestic banks as defined by the Banking Law;
- insurance companies;
- brokerage houses as defined by the Law on Public Trading of Securities;
- insurance agents;
- entities involved in brokerage activities as defined by the Act on Insurance Business;
- "Poczta Polska", a State-owned public utility enterprise.

Acquisition activities may only be conducted by natural persons entered in the register of persons entitled to conduct acquisition

osób uprawnionych do wykonywania czynności akwizycyjnych na rzecz otwartych funduszy, prowadzonego przez organ nadzoru. [art. 92 ust. 3, art.93 ust. 1 i 3; 1; 3; 5; 6]

Dzień przeliczenia – dzień w którym następuje przeliczenie na jednostki rozrachunkowe wpłaconych do funduszu składek oraz otrzymanych wypłat transferowych, jest nim każdy dzień roboczy. [art. 100 ust. 1 i 2; 1]

Dzień wyceny - dzień ustalenia wartości aktywów netto; jest nim każdy dzień roboczy z wyjątkiem sobót. [art. 166 i art. 168 ust. 1; 1]

Fundusz Gwarancyjny – fundusz, którego przychodami są wpłaty dokonywane przez powszechne towarzystwa z własnych środków oraz przychody z lokowania jego środków. Fundusz składa się z dwóch części:

- części podstawowej - administrowanej przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.,
- części dodatkowej - będącej rachunkiem otwartym przez otwarty fundusz.

Wysokość środków przechowywanych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego wynosi nie mniej niż 0,3% i nie więcej niż 0,4% wartości aktywów netto otwartego funduszu. Środki na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego stanowią część aktywów otwartego funduszu i są przeliczane na jednostki rozrachunkowe.

Wysokość wpłat do części podstawowej Funduszu Gwarancyjnego wynosi dla każdego powszechnego towarzystwa emerytalnego 0,1% wartości aktywów netto otwartego funduszu zarządzanego przez to towarzystwo, według stanu na ostatni dzień wyceny w poprzednim kwartale kalendarzowym, chyba że wartość zobowiązań Funduszu Gwarancyjnego przekracza całkowitą wartość środków wchodzących w skład jego części podstawowej. Ze środków części podstawowej Funduszu Gwarancyjnego jest dokonywana wypłata na rzecz otwartego funduszu, w którym wystąpił niedobór, w zakresie, w jakim środki części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego gromadzone w tym otwartym funduszu nie są wystarczające na pokrycie tego niedoboru, a także są pokrywane szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków związanych z zarządzaniem otwartym funduszem i jego reprezentacją, w zakresie w jakim powszechne towarzystwo nie ponosi za nie odpowiedzialności lub szkody te nie mogą być pokryte z jego masy upadłości. [art. 184, art. 185 ust. 1 i 2, art. 187; 1, § 4; 9]

Jednostka rozrachunkowa – umowna jednostka

activities on behalf of open pension funds, as maintained by the supervisory body [article 92 clause 3, article 93 clause 1 and 3; 1; 3; 5; 6]

Conversion day – the day of converting the contributions paid into the fund and transfer payments received into accounting units; it shall be any working day. [article 100 clause 1 and 2; 1]

Valuation day – the day of establishing the value of the fund's net assets; it shall be any working day other than Saturday. [article 166 and article 168 clause 1; 1]

Guarantee Fund – the Fund whose revenues shall be constituted by contributions made by general pension societies from their own resources and the Fund own return on investments. The Fund shall constitute of two sections:

- primary section – administered by the National Deposit for Securities,
- additional section – being an account open by the open fund.

The value of resources maintained on the account of the Guarantee Fund additional section shall equal at least 0.3% and not more than 0.4% of the open fund's net asset value. Resources on the Guarantee Fund's additional section account shall constitute an integral part of the open pension fund's assets and shall be converted into accounting units.

For each general pension society, contribution rate to the Fund primary section shall equal 0.1% of net asset value of the open pension fund managed by the society, as on the last valuation day in the preceding calendar quarter, unless the value of the Guarantee Fund liabilities exceeds the total value of resources constituting its primary section. The resources of the Guarantee Fund primary section shall be used for making payments to open pension funds in deficit - insofar as the resources of the Guarantee Fund's additional section accrued in this open pension fund shall be insufficient to cover that deficit; and for covering other losses resulting from non-execution or inadequate execution of obligations connected to management of an open pension fund or representation thereof - insofar as the general pension society is not liable for the losses, or the losses are incapable of being covered from the general society bankrupt's estate. [article 184, article 185 clause 1 and 2, article 187; 1, § 4; 9]

Accounting unit – the unit of share in the net

udziału w wartości aktywów netto funduszu. Składki wpłacane do funduszu oraz otrzymane wypłaty transferowe są przeliczane na jednostki rozrachunkowe w dniu przeliczenia, według wartości jednostek rozrachunkowych na ten dzień. Całkowita wartość jednostek rozrachunkowych jest zawsze równa całkowitej wartości aktywów netto funduszu przeliczonych na te jednostki. [art. 99 ust. 1, 3 i 4, art. 100 ust. 1; 1]

Kapitał otwartego funduszu emerytalnego – to kapitał tworzony:

- z wpłat składek członków otwartego funduszu emerytalnego, w tym również papierów wartościowych,
- ze środków członków otwartego funduszu otrzymanych z tytułu wpłaty transferowej z innego funduszu,
- ze środków przypadających byłemu małżonkowi członka otwartego funduszu emerytalnego,
- ze środków przypadających małżonkowi członka otwartego funduszu emerytalnego,
- ze środków przypadających małżonkowi zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego oraz osobom wskazanym przez zmarłego członka funduszu lub członkom jego najbliższej rodziny,
- ze środków gromadzonych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego oraz wpłat na rzecz otwartego funduszu ze środków części podstawowej Funduszu Gwarancyjnego z tytułu pokrycia niedoboru,
- z wpłat powszechnego towarzystwa emerytalnego lub depozytariusza wniesionych z tytułu naprawienia szkód wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków, wyrządzonych członkom otwartego funduszu emerytalnego, z wyłączeniem wpłat z tytułu niedoboru,
- z części wyniku finansowego poprzedniego roku obrotowego. [§ 2 pkt 16; 7]

Kapitał premiowy – kapitał tworzony ze środków przekazywanych na rachunek premiowy otwartego funduszu emerytalnego oraz części wyniku finansowego poprzedniego roku obrotowego. [§ 2 pkt 18; 7]

Kapitał rezerwowy - kapitał utworzony ze środków przekazywanych przez powszechne towarzystwo na rachunek rezerwowy otwartego funduszu, w wysokości 1,5% środków zgromadzonych na rachunkach wszystkich członków OFE, ze środków wycofanych z rachunku premiowego oraz z części wyniku

assets of the fund. Contributions paid into the fund and transfer payments received shall be converted into accounting units on conversion day, at the accounting unit value as on that day. The total value of the accounting units shall be at all times equal to the total value of the fund net assets converted into the said units. [article 99 clause 3 and 4, article 100 clause 1; 1]

Capital of the Open Pension Fund – shall be defined as capital constituted by:

- contributions paid by the open pension fund members, including securities,
- resources on the open pension fund members' accounts received arising out of transfer payment from another fund,
- resources on the open pension fund member's account falling to the member's former spouse,
- resources on the open pension fund member's account falling to the member's spouse,
- resources on the open pension fund member's account descending to the deceased member's spouse and to the beneficiaries named by the deceased member or to the member's nearest relatives,
- resources accrued on the Guarantee Fund additional section account and payments to the open pension fund from the resources of the Guarantee Fund primary section for reasons of deficit,
- supplementary payments by the general pension society or a depository, contributed in order to cover losses resulting from non-execution or inadequate execution of obligations, suffered by the open pension fund members, excluding supplementary payments for reasons of deficit,
- part of financial result from the preceding financial year. [§ 2 item 12; 7]

Surplus capital – capital constituted by resources transferred to the open pension fund's surplus account and by part of the financial result from the previous reporting year. [§ 2 item 18; 7]

Reserve capital – capital established from resources transferred by the general pension society into the reserve account of the open pension fund, equal to 1.5 % of the resources accrued on the accounts of all open pension fund members, resources withdrawn from the surplus account and part of the financial

finansowego poprzedniego roku obrotowego. [§ 2 pkt 17; 7; § 7; 10]

Koszty operacyjne otwartego funduszu emerytalnego - obejmują w szczególności:

- ustalone w statucie funduszu koszty zarządzania funduszem przez towarzystwo,
- koszty związane z przechowywaniem aktywów funduszu stanowiące równowartość wynagrodzenia depozytariusza,
- amortyzację premii od dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na rynku regulowanym, nabytych powyżej wartości nominalnej,
- ujemne różnice pomiędzy ceną zamiany obligacji a wartością przejętych od Skarbu Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- koszty z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów. [§ 28; 7]

Losowanie - Zakład Ubezpieczeń Społecznych w drodze losowania wyznacza otwarty fundusz emerytalny dla ubezpieczonych, którzy w terminie nie dopełnili obowiązku zawarcia umów z otwartym funduszem emerytalnym. Losowanie poprzedzone jest zawiadomieniem o konieczności wyboru OFE wysyłanym przez ZUS. Losowanie jest przeprowadzane w ostatnim dniu roboczym stycznia lub lipca, a liczba ubezpieczonych uzyskujących członkostwo w poszczególnych otwartych funduszach, wyznaczonych w wyniku losowania powinna być równa. W losowaniu uczestniczą tylko wybrane fundusze – te, które uzyskały stopy zwrotu wyższe niż średnie ważone stopy zwrotu w dwóch ostatnich okresach rozliczeniowych oraz nie należą do największych funduszy, tj. ich aktywa na koniec drugiego okresu rozliczeniowego z roku poprzedniego nie przekraczały 10% wartości aktywów netto wszystkich OFE. [art. 39 ust. 2 i 3; 2]

Martwy rachunek - rachunek członka w otwartym funduszu emerytalnym, na którym nie ma żadnych środków. [§ 2 pkt. 2; 8]

Minimalna wymagana stopa zwrotu – stopa zwrotu niższa o 50% od średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy w okresie 36 miesięcy lub o 4 punkty procentowe od tej średniej, w zależności od tego, która z tych wielkości jest niższa. [art. 175 ust. 2; 1]

Niedobór - występuje w otwartym funduszu w przypadku, gdy stopa zwrotu tego funduszu za okres 36 miesięcy jest niższa od minimalnej wymaganej stopy zwrotu. Kwota niedoboru jest

result for the previous reporting year. [§ 2 item 17; 7, § 7; 10]

Operating costs of open pension fund - shall include in particular:

- costs of managing the fund by the society, as established in the fund's Articles of Association,
- costs connected to storing the fund's assets, which shall be equivalent to depositary's remuneration,
- depreciation of bonus from debt securities, not listed on the regulated market, purchased above the nominal value,
- losses resulting from differences between the price of bond conversion and the value of Social Insurance Institution's obligations overtaken from the State Treasury,
- costs of loans and credits incurred. [§ 28; 7]

Lottery – the Social Insurance Institution shall designate, through a lottery, an open pension fund for the insured, who have not entered into a contract with an open pension fund by the due date. Lottery shall be preceded by notification of necessity to select an open pension fund, sent by the Social Insurance Institution. Lottery shall be held on the last working day of January or July, and the number of the insured acquiring membership of individual funds, determined as a result of the lottery, should be equal. Only selected funds shall participate in the lottery – the ones which have generated rates of return higher than weighted average rates of return within the preceding two accounting periods and do not belong to the largest funds, i.e. their assets in the end of the second accounting period from the preceding year did not exceed 10% of all open pension funds' net asset value. [article 39 clause 2 and 3; 2]

Inactive account – an open pension fund member's account on which no resources are held. [§ 2 item 2; 8]

Minimum required rate of return – rate of return lower by 50% than the weighted average rate of return of all the open funds established within 36 months, or a rate of return lower by 4 per cent points than the aforesaid average, the lower of the two. [article 175 clause 2; 1]

Deficit – an open pension fund shall be understood to be in deficit where its rate of return for the 36-month period has fallen below the required minimum rate of return.

obliczana jako iloczyn liczby jednostek rozrachunkowych w otwartym funduszu w ostatnim dniu roboczym okresu 36 miesięcy oraz różnicy między wartością jednostki rozrachunkowej, która zapewniłaby osiągnięcie minimalnej wymaganej stopy zwrotu, a faktyczną wartością jednostki rozrachunkowej w ostatnim dniu roboczym okresu 36 miesięcy. Niedobór pokrywany jest w pierwszej kolejności z umorzenia jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku rezerwowym, następnie z umorzenia jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego. Jeżeli środki te nie są wystarczające, pokrycie niedoboru następuje kolejno ze środków własnych PTE, a jeśli i te środki nie wystarczą, z pozostałych środków Funduszu Gwarancyjnego, z zastrzeżeniem, że w pierwszej kolejności pokrywany jest on ze środków części podstawowej Funduszu Gwarancyjnego. Ostatecznym gwarantem pokrycia jest Skarb Państwa. [art. 175 ust. 1 i 3, art. 176; 1]

Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji - różnica między wartością danego składnika portfela inwestycyjnego w dniu wyceny, a ceną jego nabycia. [§ 2 pkt 28; 7]

Odsetki – odsetki naliczane od kwoty składki nieprzekazanej w terminie przez ZUS na otwarte fundusze emerytalne, jeżeli przekazanie składki do funduszu nie nastąpiło w terminie z przyczyn leżących po stronie ZUS. Do 1 stycznia 2003 r. wysokość odsetek należnych od ZUS ustalana była na zasadach ogólnych jako wysokość odsetek ustawowych. Od 1 stycznia 2003 r. odsetki należne od ZUS liczone są według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej dla kolejnych trzymiesięcznych okresów, rozpoczynających się pierwszego dnia każdego kwartału kalendarzowego. Wysokość zmiennej stopy procentowej jest obliczana jako średnia arytmetyczna średnich ważonych stóp rentowności 52-tygodniowych bonów. Odsetki nalicza ZUS i przekazuje do otwartego funduszu emerytalnego. [art. 47 ust. 10a i 10b; 2]

Oplaty pobierane przez otwarte fundusze:

- **opłata od składki**, czyli **opłata dystrybucyjna** – ustalony procent kwoty z wpłacanych składek, przy czym jej potrącenie dokonywane jest przed przeliczeniem składek

The deficit amount shall be established by multiplying the number of the open pension fund's accounting units existing on the last working day of the 36-month period by the difference between such accounting unit value as would have ensured the minimum rate of return and the real accounting unit value as established on the last working day of the 36-month period. Deficit shall be covered primarily by sale of accounting units accrued on the reserve account, secondly by sale of accounting units accrued on the Guarantee Fund's additional section account. Should the resources be insufficient, deficit shall be covered by the general pension society's own capital (equity) and should in turn these resources come insufficient, the resulting deficit shall be covered by other resources of the Guarantee Fund, with the provision that the deficit shall be primarily covered by the primary section of the Guarantee Fund. The final guarantee for deficit coverage shall be provided by the State Treasury. [article 175 clause 1 and 3; article 176; 1]

Unrealised profit (loss) on valuation of investments – the difference between the value of a given investment portfolio component on the valuation date and its purchase price. [§ 2 item 28; 7]

Interest – the interest calculated on the amount of contributions not transferred within the time limit by the Social Insurance Institution to the open pension funds, should such a transfer not take place within the time limit due to reasons attributable to the Social Insurance Institution. Before 1 January 2003, the amount of interest due from the Social Insurance Institution had been determined according to the general rules as the value of legal interest. Since 1 January 2003, interest due from the Social Insurance Institution shall be calculated according to the variable interest rate in force for the consecutive 3-month periods, beginning on the first day of each calendar quarter. The variable interest rate shall be calculated as arithmetic average of weighted average of profitability rates of the 52-month treasury bills. Interest shall be calculated and transferred to the open pension fund by the Social Insurance Institution. [article 47 clause 10a and 10b; 2]

Fees charged by open pension funds:

- **fee deducted from contribution**, i.e. **distribution fee** - a predetermined percentage of the value of contributions paid in, whereas its deduction shall be

na jednostki rozrachunkowe. Począwszy od 1 kwietnia 2004 r. opłata od składki nie może przekroczyć 7%. Docelowo w roku 2014 opłata ta zostanie obniżona do 3,5%. [art. 134 ust. 1 pkt 1; 1]

- **opłata za zarządzanie** – kwota pokrywająca koszty zarządzania funduszem, która składa się z:
 - części stałej - kwoty ustalonej w statucie OFE, w wysokości nie wyższej niż 0,045% zarządzanych aktywów netto w skali miesiąca przy wartości aktywów do 8 mld zł; powyżej tej kwoty maksymalna wartość tej opłaty jest proporcjonalnie niższa. [art. 136 ust. 2a; 1]
 - części zmiennej opłaty – uzależnionej od wyników inwestycyjnych osiągniętych przez fundusz, jej wysokość wynosi nie więcej niż 0,005% wartości aktywów netto w skali miesiąca. Pobierana jest proporcjonalnie do wyników inwestycyjnych, przy założeniu że towarzystwo zarządzające funduszem, który uzyskał najwyższą stopę zwrotu pobiera całość opłaty, a towarzystwo, którego fundusz osiągnął najniższą stopę zwrotu nie pobiera jej. Opłata za zarządzanie jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto funduszu i jest płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca. [art. 182a; 1]
- **opłata transferowa** – opłata, która jest pobierana w wyniku decyzji członka o przeniesieniu środków do innego otwartego funduszu – tylko w przypadku, gdy staż członkowski jest niższy niż 24 miesiące. Opłata ta wynosi 160 zł i 80 zł w zależności od stażu członkowskiego w funduszu i pokrywana jest ze środków własnych członka funduszu. [art. 119 ust. 2 i 3; 1; § 3; 11]

Wszystkie wyżej wskazane opłaty dokonywane są na rzecz PTE zarządzającego danym funduszem emerytalnym. Ponadto fundusz pokrywa z aktywów koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów funduszu (stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa fundusz jest obowiązany korzystać) oraz koszty związane z przechowywaniem aktywów (stanowiące równowartość wynagrodzenia depozytariusza). [art. 136a; 1]

Otwarty fundusz emerytalny jest osobą prawną, zaś przedmiotem jego działalności jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich

made before the contributions have been converted into accounting units. Starting on 1 April 2004, the said fee deducted from contribution shall not exceed 7%. Finally, in the year 2014 this fee shall be reduced to 3.5%. [article 134 clause 1, item 1; 1]

- **management fee** – an amount covering the expenses related to management of the fund, which shall be composed of:
 - a fixed part – an amount determined in the open pension fund's Articles of Association, not exceeding 0.045% of the value of net assets managed by the fund up to PLN 8 billion per month; maximum value of the fee beyond this amount shall be proportionally lower. [article 136 clause 2a; 1]
 - a variable part – depending on investment returns generated by the fund. The variable part shall not exceed 0.005% of net assets per month. The fee shall be charged pro rata to investment returns, provided that the society managing the fund with the highest rate of return shall charge the full fee and the society whose fund generated the lowest rate of return shall not charge the fee at all. Management fee shall be calculated on each net assets valuation day and shall be payable on the last working day of each month. [article 182a; 1]
- **transfer fee** – charge administered in case of changing the open pension fund by a member – only if membership has been shorter than 24 months. The fee shall amount to PLN 160 or PLN 80, depending on membership period and shall be covered from fund member's own resources. [article 119 clause 2 and 3; 1; § 3; 11]

All the above-mentioned fees shall be made to the benefit of the general pension society managing a given pension fund. Moreover, the fund shall cover the costs connected to the realization of fund assets purchase or sale transaction from its assets (equivalent to the charges incurred to the benefit of third persons, who act as mandatory intermediaries for the fund) and the costs of storing the assets (equivalent to the depositary's remuneration). [article 136a; 1]

Open pension fund shall refer to a legal person whose business shall cover accumulation and investment of cash payable to fund members upon their reaching retirement age. An open pension fund shall

wieku emerytalnego. Otwarty fundusz emerytalny działa na podstawie przepisów ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych i podlega nadzorowi państwa sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych. [art. 2 i art. 8 pkt. 5; 1]

Portfel inwestycyjny – zestawienie lokat dokonywanych z aktywów funduszu w ramach określonych ustawowo kategorii. [art. 141 i n.; 1]

Powszechne towarzystwo emerytalne – organ otwartego funduszu emerytalnego. Towarzystwo tworzy otwarty fundusz oraz jako jego organ zarządza nim i reprezentuje w stosunkach z osobami trzecimi w sposób określony dla reprezentacji towarzystwa w statucie funduszu. Towarzystwo prowadzi działalność wyłącznie w formie spółki akcyjnej i zarządza funduszem odpłatnie. Do dnia 31 grudnia 2004 r. towarzystwo tworzy i zarządza tylko jednym funduszem, chyba że zarządzanie więcej niż jednym funduszem jest skutkiem przejęcia przez towarzystwo zarządzania innym funduszem albo połączenia towarzystw. Od dnia 1 stycznia 2005 r. powszechne towarzystwo może zarządzać dwoma otwartymi funduszami oznaczonymi odpowiednio „otwarty fundusz emerytalny typu A” i „otwarty fundusz emerytalny typu B”. Działalność PTE podlega nadzorowi państwa sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych. [art. 3 ust. 2 i 3, art. 8 pkt 8, art. 27 ust. 1, art. 29 ust. 1 pkt. 2, art. 229 ust. 1 – 2; 1]

Przychody operacyjne otwartego funduszu emerytalnego obejmują w szczególności:

- dywidendy,
- odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na rynku regulowanym, nabytych poniżej wartości nominalnej,
- dodatnie różnice pomiędzy ceną zamiany obligacji a wartością przejętych od Skarbu Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- odsetki,
- przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, a także związane z nimi opłaty i prowizje,
- przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych, a także związane z nimi opłaty i prowizje. [§ 27; 7]

Rachunek premii – rachunek, który tworzą comiesięczne wpłaty dokonywane przez otwarty

perform its business under the Act on Organization and Operation of Pension Funds and shall be subject to supervision by the state performed by the Insurance and Pension Funds Supervisory Commission. [article 2 and article 8 item 5; 1]

Investment portfolio – list of investments made out of the fund’s assets within separate categories as defined by law. [article 141 and further; 1]

General pension society (pension society) – a body of an open pension fund. The society shall establish the fund and, as a body of the fund, it shall manage the fund and represent it in relations with third persons in such manner as the fund’s Articles of Association may prescribe with regard to the representation function. The society shall operate in no other form than a joint-stock company and shall be remunerated for managing the fund. By 31 December 2004, the society established and manage no more than one fund, unless the society had become the manager of two or more funds through taking over the management of another fund, or through a merger of two or more societies. Since 1 January 2005, a general pension society may manage two open pension funds defined respectively as “type A open pension fund” and “type B open pension fund”. General pension society’s business shall be subject to state supervision performed by the Insurance and Pension Funds Supervisory Commission [article 3 clause 2 and 3, article 8 item 8, article 27 clause 1, article 29 clause 1 item 2; article 229 clause 1 - 2; 1]

Open pension fund’s income from investments shall include in particular:

- dividends,
- discount deduction from the debt securities not listed on the regular market, purchased below the nominal value,
- differences in plus between the price of bond conversion and value of Social Insurance Institution’s liabilities taken over from the State Treasury
- interest,
- income from loans and credits granted, as well as fees and commissions connected with them,
- income from loans granted in securities, as well as fees and commissions connected with them. [§ 27; 7]

Surplus account – an account formed by monthly payments made by an open pension

fundusz w wysokości nie wyższej niż 0,005% wartości zarządzanych aktywów netto OFE. Środki te przypadają na rzecz PTE, jeżeli fundusz, którym zarządza osiągnął najwyższą stopę zwrotu spośród wszystkich funduszy. PTE zarządzające funduszem o najniższej stopie zwrotu, środki z rachunku premiowego przekazuje do funduszu. Pozostałe towarzystwa emerytalne korzystają ze środków na rachunku premiowym w części proporcjonalnej do osiągniętych stóp zwrotu. Środki na rachunku premiowym stanowią więc rodzaj premii mającej motywować towarzystwa emerytalne do osiągania najlepszych wyników inwestycyjnych. [art. 182a; 1]

Rachunek przeliczeniowy - rachunek pieniężny, na którym, do czasu jego przeliczenia na jednostki rozrachunkowe, przechowywane są w szczególności aktywa pieniężne, wpłaty na rachunek rezerwowy, rachunek premiowy i na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego, aktywa pieniężne przeznaczone na wpłaty osobom upoważnionym, wpłaty transferowe oraz wypłaty na rzecz towarzystwa. Na rachunek przeliczeniowy składają się rachunki wpłat, wypłat oraz rachunek kwot do wyjaśnienia. [§ 2 pkt 33; 7]

Rachunek rezerwowy – otwarty przez fundusz rachunek, na który przekazywane są środki powszechnego towarzystwa. Środki na rachunku rezerwowym stanowią część aktywów funduszu i są przeliczane na jednostki rozrachunkowe. W razie wystąpienia niedoboru, środki na jego pokrycie w pierwszej kolejności pochodzą z umorzenia jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku rezerwowym. [art. 176 ust. 1, art. 181 ust. 1 i 2; 1, § 8; 10]

Rachunki – indywidualne rachunki prowadzone przez otwarte fundusze dla swoich członków, na które wpłacane są składki w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych ustawach. Z chwilą przystąpienia członka do funduszu, fundusz otwiera dla niego rachunek, na który są wpłacane składki oraz przekazywane wypłaty transferowe. [art. 8 pkt 2; art. 98; 1]

Składka na ubezpieczenie emerytalne – część składki na ubezpieczenie społeczne, wynoszącej 19,52% podstawy wymiaru składki, z czego 12,22% jest zapisywane na rachunku ubezpieczonego w I filarze, a 7,3% przekazywane jest przez ZUS do wybranego otwartego funduszu w II filarze. W nowym systemie składka jest płacona przez pracownika i pracodawcę od kwoty nie wyższej niż 30-krotność średniej płacy, po uprzednim jej ubruttowaniu w skali roku. [art. 22

fund in amount not higher than 0.005% of open pension fund's net asset value. These resources fall to the general pension society if the fund it manages has reached the highest rate of return among all the funds. The general pension society managing the fund with the lowest rate of return shall transfer the resources from the surplus account to the fund. Other pension societies shall use the resources on the surplus account pro rata to the rates of return generated. Thus, resources on the surplus account shall constitute a bonus giving incentive to pension societies in order to generate the best investment results. [article 182a; 1]

Conversion account – an account in which in particular: money assets, received contributions to the reserve account, surplus account and Guarantee Fund's additional section account, money assets payable to eligible persons, transfer payments received and payments to the benefits of the society shall be kept before conversion into accounting units. Conversion account shall be constituted of contributions, payments and the account of amounts in question. [§ 2 item 33; 7]

Reserve account – an account open by the fund, which shall be supplied with the general pension society's own resources. The balance in the reserve account shall be part of the fund assets and shall be converted into accounting units. In case of deficit, resources used for its coverage shall primarily come from the sale of accounting units accumulated on the reserve account. [article 176 clause 1, article 181 clause 1 and 2; 1, § 8; 10]

Accounts – individual accounts operated by the open funds for their members, into which contributions shall be paid, in amounts and on terms set forth in separate provisions. Upon a member's enrolment in the fund, the fund shall open for the member an account into which contributions shall be paid and transfer payments made. [article 8 item 2, article 98; 1]

Pension contribution – a part of the social security contribution, amounting to 19.52% of contribution's base, out of which 12.22% shall be recorded on the insured's account in the first pillar and 7.53% shall be transferred by the Social Insurance Institution to the open fund selected by the insured in the second pillar. In the new system, contribution shall be paid by the employer and the employee from the amount not higher than

ust. 3; art. 111; 2]

Stopa zwrotu funduszu – podstawowa miara oceny efektywności polityki inwestycyjnej otwartego funduszu emerytalnego. Jest to wyrażony procentowo iloraz różnicy wartości jednostki rozrachunkowej w ostatnim dniu roboczym miesiąca rozliczeniowego i wartości tej jednostki w ostatnim dniu roboczym miesiąca rozliczeniowego poprzedzającego okres 36 miesięcy oraz wartości tej jednostki w ostatnim dniu roboczym miesiąca rozliczeniowego poprzedzającego okres 36 miesięcy. Miesiącem rozliczeniowym jest odpowiednio marzec i wrzesień. Otwarty fundusz, który przyjmował składki co najmniej przez 36 miesięcy, ustala na koniec marca i września każdego roku wysokość stopy zwrotu za ostatnie 36 miesięcy. Wysokość stopy zwrotu jest podawana do wiadomości organu nadzoru oraz na ogólnodostępnej stronie internetowej. [art. 170 i 172; 1]

Średnia ważona stopa zwrotu otwartych funduszy za okres 36 miesięcy - suma iloczynów stopy zwrotu każdego z otwartych funduszy i wskaźnika przeciętnego udziału w rynku danego otwartego funduszu. [art. 173 ust. 1; 1]

Umowa o członkostwo - umowa zawarta między otwartym funduszem a osobą występującą z wnioskiem o przyjęcie do otwartego funduszu, na podstawie której następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu.

Wartość aktywów netto – suma wartości wszystkich jednostek rozrachunkowych. Wartość aktywów netto funduszu oraz wartość jednostki rozrachunkowej jest ustalana zgodnie z zasadami wyceny aktywów i zobowiązań funduszy. Wartość aktywów netto funduszu jest ustalana przez fundusz w każdym dniu wyceny. [art. 99 ust. 3 i 5; 1]

Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu przeliczenia - wartość ustalana przez podzielenie wartości aktywów netto funduszu w dniu przeliczenia przez liczbę jednostek rozrachunkowych zapisanych w tym dniu na rachunkach prowadzonych przez fundusz. [art. 100 ust. 1a; 1]

Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu wyceny – wartość ustalana przez fundusz w każdym dniu wyceny i według stanu na ten dzień, podawana do wiadomości organu nadzoru, a w przypadku otwartych funduszy także do wiadomości jednej z agencji informacyjnych wskazanych przez organu nadzoru. [art. 169; 1]

thirty average salaries, after its annual grossing up. [article 22 clause 3, article 111; 2]

Fund's rate of return – the basic measurement of an open pension fund's investment policy effectiveness. It is a quotient, stated in per cent, of the difference between the value of the accounting unit on the last working day of the settlement month and the value of the accounting unit as established on that last working day of the settlement month falling 36 months earlier, and the said value of the accounting unit on the last working day of the settlement month falling 36 months earlier. Settlement month shall be defined as respectively March and September. At the end of March and September, an open fund that has accepted contributions for at least 36 months shall establish its rate of return for the past 36 months. The rate of return shall be reported to the supervisory body and placed to public website. [article 170 and 172; 1]

36-month weighted average rate of return of open pension funds - the sum of products established for each of the open pension funds by multiplying the rate of return generated by the fund by its average market share ratio. [article 173 clause 1; 1]

Membership contract – a contract between an open pension fund and the applicant, on the basis of which membership in the open fund shall be acquired.

Net value of the assets – total value of the accounting units. The net value of the assets and the value of a single accounting unit shall be established according to the terms and standards governing valuation of the fund's assets and liabilities. The fund value of the net assets shall be established by the fund on each valuation day. [article 99 clause 3 and 5; 1]

Value of the accounting unit on conversion day - the value of the accounting unit on conversion day, determined by dividing the fund net assets as on conversion day by the number of accounting units recorded on the accounts kept by the fund as of that day. [article 100 clause 1a; 1]

Value of the accounting unit on valuation day – the value established by the fund on each valuation day, according to the balance on that day, reported to the supervisory body and in the case of an open pension fund also to one of the news agencies named by the supervisory body. [article 169; 1]

Wewnętrzna stopa zwrotu (IRR) - stopa dyskonta, dla której NPV (bieżąca wartość netto) przepływów gotówkowych jest równa zero. W wypadku funduszy emerytalnych, jako przepływ ujemny traktujemy stan rachunku członka na koniec okresu, a jako przepływy dodatnie - początkowy stan rachunku członka i składki o stałej wysokości przekazywane na rachunek w ostatnim dniu każdego miesiąca.

Wpłata – zasilenie rachunku pieniężnego funduszu środkami przekazanymi w imieniu członków funduszu, z tytułu składki, wpłaty transferowej lub otrzymanych obligacji, o których mowa w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS. [art. 2 § 30; 7]

Wskaźnik przeciętnego udziału w rynku danego otwartego funduszu - średnia arytmetyczna wskaźnika udziału w rynku w ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającego okres 36 miesięcy i wskaźnika udziału w rynku w ostatnim dniu roboczym miesiąca przypadającego na koniec okresu 36 miesięcy. Wskaźnikiem udziału w rynku otwartego funduszu w określonym dniu jest iloraz wartości aktywów netto tego funduszu i wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy, które przyjmowały składki przez co najmniej 36 miesięcy, według stanu na dzień obliczenia wskaźnika. [art. 173 ust. 1; 1]

Wynik finansowy otwartego funduszu emerytalnego ustalony na dzień bilansowy, obejmuje:

- wynik z inwestycji, stanowiący różnicę między przychodami z inwestycji a kosztami operacyjnymi funduszu,
- zrealizowany zysk (stratę) z inwestycji,
- niezrealizowany zysk (stratę) z wyceny inwestycji,
- przychody z tytułu pokrycia niedoboru,
- przychody z tytułu uzupełnienia aktywów funduszu środkami zgromadzonymi na rachunku premiovym. [§ 35; 7]

Wypłata transferowa - przeniesienie środków znajdujących się na rachunku członka z jednego funduszu do innego funduszu, lub przeniesienie tych środków dokonywane między rachunkami tego samego funduszu, bez względu na stan rachunku. Wpłaty transferowe między otwartymi funduszami odbywają się w ostatnim dniu roboczym lutego, maja, sierpnia i listopada. Kwota wypłaty transferowej jest ustalana w piątym dniu roboczym przed dniem tej wypłaty. Rozliczenia wypłat transferowych między otwartymi funduszami dokonuje Krajowy

Internal rate of return (IRR) – a discount rate, for which the NPV (net present value) of the cash flows shall equal zero. In the case of pension funds, negative cash flow value shall be the value of the member's account balance at the end of the period, and positive cash flow value shall be the value of the initial balance of the member's account and the contributions of a fixed value, transferred into the account at the end of each month.

Inflow – receipt of contributions, transfer payment or bonds as defined in the Act on Organization and Operation of Pension Funds and on takeover of the Social Insurance Institution liabilities by the State Treasury to the money account held by the fund, made on behalf of the fund members. [article 2 § 30; 7]

Average market share ratio of a given open pension fund - an arithmetic average of that fund market share ratio on the last working day of the month preceding a given 36-month period and its market share ratio on the last working day of the month ending the said 36-month period. The open fund's market share ratio, as established for a given day, shall be understood as the quotient of the net asset value of the fund and the net asset value of all the open funds which accepted contributions for at least 36 months, established on the ratio computation day. [article 173 clause 1; 1]

Profit or loss generated by an open pension fund, stated as of balance day, shall include:

- profit or loss from investments, i.e. the difference between the investment income and the fund's operating costs,
- realised profits (losses) on investments,
- unrealised profits (loss) on investments revaluation,
- income from deficit coverage,
- income from the inflow of resources accumulated on the surplus account to the fund's assets. [§ 35; 7]

Transfer payment - the transfer of money held on a member's account from one fund to another, or the removal of money made between accounts of the same fund, regardless of the account balance. Transfer payments between open pension funds shall be executed on the last working day of February, May, August, and November. The amount of the transfer payment shall be established on the fifth working day preceding the transfer. Transfer payments between open pension funds shall be settled

Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna. [art. 8 pkt 3; art. 122; art. 123 ust. 1; 1]

Zobowiązania ZUS wobec otwartych funduszy emerytalnych - zobowiązania z tytułu składek opłaconych przez ich płatników do dnia 31 grudnia 2002 r. za okres od dnia 1 kwietnia 1999 r. i nieprzekazanych w terminie przez ZUS do funduszy, zaewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych do dnia 25 grudnia 2006 r., oraz zobowiązania z tytułu odsetek należnych od tych składek, naliczonych na dzień ich regulowania. Przejęte przez Skarb Państwa zobowiązania z tytułu składek są regulowane w drodze przekazania obligacji skarbowych w liczbie wynikającej z ilorazu wysokości zobowiązania z tytułu składek i ceny zamiany jednej obligacji. [art. 1 pkt. 6, art. 2 pkt. 4; 4]

Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji - różnica między ceną zbycia netto a ceną nabycia danego składnika portfela inwestycyjnego. [§ 2 ust. 27; 7]

Słownik opiera się na definicjach sformułowanych w przepisach prawa. Hasła, przy których nie wskazano źródła normatywnego zostały opracowane na podstawie literatury przedmiotu.

Wykaz źródeł normatywnych:

- [1] Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych – tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667;
- [2] Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - Dz. U. z 1998 r. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.;
- [3] Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe - tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.;
- [4] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych⁷ - Dz. U. z 2003 r. Nr 149, poz. 1450.
- [5] Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej – Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1151 z późn. zm.;
- [6] Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi – tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447 z późn. zm.;
- [7] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 marca 2004 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych – Dz. U. z 2004 r. Nr 50, poz. 481;
- [8] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie obowiązków informacyjnych funduszy emerytalnych - Dz. U. z 2004 r. Nr 95, poz. 950;
- [9] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2004 r. w sprawie Funduszu Gwarancyjnego - Dz. U. z 2004 r. Nr 56, poz. 545;
- [10] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 maja 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad pokrywania niedoboru w

by the National Deposit for Securities. [article 8 item 3; article 122; article 123 clause 1; 1]

Repayment of ZUS liabilities towards open pension funds – liabilities arising out of contributions paid by payers until December 31, 2002 for the period up to April 1, 1999 and not transferred to the open funds by ZUS by the due date, recorded on the insured accounts until December 25, 2006, as well as liabilities arising out of interest due on these contributions, counted as of the day of their settlement. Liabilities arising out of contributions took over by the State Treasury has been settled through transfer of treasury bonds in the number resulting from quotient of the amount of liabilities arising out of contributions and price of converting one bond. [article 1 item. 6, article 2 item 4; 4]

Realised profit (loss) on investments – the difference between the net offer price and the purchase price of a given investment portfolio component. [§ 2 clause 27; 7]

This glossary is based on definitions included in the provisions of law. Where a normative source of the entry is not specified, a definition of such entry is based on relevant literature.

Index of normative sources:

- [1] The Act of August 28, 1997 on Organisation and Operation of Pension Funds – single text: Journal of Laws of 2004 No. 159, item 1667;
- [2] The Act of October 13, 1998 on the Social Security System - Journal of Laws of 1998 No. 137, item 887 with subsequent amendments;
- [3] The Act of August 29, 1997 - Banking Law – uniform text: Journal of Laws of 2002 No. 72, item 665 with subsequent amendments;
- [4] Act of July 23, 2003 on Taking Over by the State Treasury of ZUS Liabilities in Respect of Contributions Not Transferred to Open Pension Funds - Journal of Laws of 2003 No. 149, item 1450.
- [5] The Act of May 22, 2003 on Insurance Business - Journal of Laws of 2003 No. 124, item 1151 with subsequent amendments.
- [6] The Act of August 21, 1997 – The Law on Public Trading of Securities – uniform text: Journal of Laws of 2002 No. 49, item 447 with subsequent amendments;
- [7] The Ordinance of the Minister of Finance of March 19, 2004 on specific accounting practices of pension funds - Journal of Laws of 2004 No. 50, item 481;
- [8] The Ordinance of the Council of Ministers of April 14, 2004 on the reporting duties of pension funds - Journal of Laws of 2004 No. 95, item 950;
- [9] The Ordinance of the Council of Ministers of March 30, 2004 on the Guarantee Fund - Journal of Laws of 2004 No. 56, item 545;
- [10] The Ordinance of the Council of Ministers of May 12, 1998 on the specific principles of covering the

otwartych funduszach emerytalnych, proporcjonalnej części aktywów netto otwartego funduszu emerytalnego, jaka powinna być przechowywana na rachunku rezerwowym, sposobu ustalania przez powszechne towarzystwo emerytalne wielkości środków, które powinny być przekazywane na rachunek rezerwowy, oraz sposobu wycofywania przez powszechne towarzystwo nadwyżek środków z rachunku rezerwowego - Dz. U. z 1998 r. Nr 63, poz. 405;

[11] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2004 r. w sprawie opłaty pobieranej przez powszechne towarzystwo emerytalne z tytułu wypłat transferowych - Dz. U. z 2004 r. Nr 31, poz. 262;

deficit by the open pension funds, proportional part of the open pension fund net assets that should be kept on the reserve account, the way general pension societies establish the amount of resources that should be transferred into the reserve account, and on the way the surplus resources shall be withdrawn by general pension societies from the reserve account - Journal of Laws of 1998 No. 63, item 405;

[11] The Ordinance of the Council of Ministers of February 17, 2004 on charges administered by general pension societies on transfer payments - Journal of Laws of 2004 No. 31, item 262;